

Предговоръ

Чувствувамъ дългъ да поясня: какъ изникна този трудъ — нищо повече.

Стара дружба ме свързваше съ покойния Александъръ П. Хитовъ и често съмъ го запиталъ дали всичко отъ баща му е предадено въ архива на Народната библиотека. При единъ разговоръ той ми съобщи, че разполага съ неговъ дневникъ за 1876 г. на сръбски езикъ, и скоро ми го даде да правя съ него каквото намърja за най-добре. Това бъше презъ 1937 година.

Подвързахъ и преведохъ този дневникъ, попълнихъ го и съ документи отъ книжнината и архиви и, тъй бъ одобренъ за печатане въ сп. „Военно-исторически сборникъ“.

Когато получихъ първите коректури, Ал. Хитовъ бъ много зле — не можеше вече да се посъщава. Азъ тръбаше да замина отъ София и имахъ предчувствие, че нъма да го видя. Тогава му написахъ писмо за подобряване (всъщностъ „за сбогуване“) и му изпратихъ нъколко коректури, за да го увъря, че замисленото издаване на дневника се изпълиява. Не следъ дълго Ал. Хитовъ почина, а печатането завърши почти година следъ смъртта му, като излезе въ казаното списание, въ книжните подъ № № 37, 38 и 40, подъ заглавие „Дневникът на Панайотъ Хитовата чета за участието ѝ въ Сръбско-турската война презъ 1876 г.“

Но тъй като дневникът бъ попълненъ съ уводъ и части II и III, които излизаха вънъ отъ неговите рамки, но съ свързани съ дейността на Хитова предъ и следъ Сръбско-турската война, т. е. обхващаща цълата 1876 г., на отдълните СТО отпечатъка намърхъ за по-добре да туря друго, по-подходяще заглавие.

Самиятъ оригиналъ на дневника подарихъ на Военния музей въ София, където се и намира.